

Huvudman

MÖNSTERÅS KOMMUN
kommun@monsteras.se

Beslut

Datum 2025-09-22

Dnr SI 2025:8074

Sida 1 (4)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Parkskolan i Mönsterås kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Mönsterås kommun att senast den **25 november 2025** ha vidtagit nedan angiven åtgärd avseende brister rörande extra studietid. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Mönsterås kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Mönsterås kommun ska vidta följande åtgärd

Extra studietid

1. Se till att alla elever i årskurserna 7–9 erbjuds att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka och undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen. Av huvudmannens redovisning ska framgå hur och när den extra studietiden anordnas. Redovisningen ska innehålla dokumentation som styrker att alla elever har getts möjlighet att delta. (10 kap. 5 a § skollagen)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:8074) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden hösten 2025 inlett en tillsyn av Parkskolan i Mönsterås kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Parkskolan följer gällande bestämmelser om extra studietid.

Tillsynen har genomförts genom intervju med rektorn den 10 september 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat scheman. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av de scheman som Skolinspektionen har granskat och av intervju med rektorn framgår att skolenheten erbjuder alla klasser extra studietid på måndagar och tisdagar, 60 minuter per tillfälle, i skolans lokaler och i direkt anslutning till skoldagen.

Vidare framgår av granskade scheman och av intervju med rektorn att den obligatoriska undervisningen i modersmål på arabiska för elever i årskurs 8 och 9 sammanfaller med den extra studietiden på måndagar.

Av granskade scheman och av intervju med rektorn framgår att eleverna i årskurs 8 har ytterligare 50 minuter studietid, som inte är en del av den minsta garanterade undervisningstiden varje vecka. Rektorn uppger att denna tid inte är frivillig.

Av intervju med rektorn framgår att flera elever behöver skolskjuts för att komma hem efter den extra studietiden. Rektorn uppger att skolskjuts är bokad för elever som är i behov av detta för att kunna delta på den extra studietiden. Dock framgår det av en komplettering från rektorn att det inte går någon skolskjuts efter den extra studietiden på måndagar på grund av en kommunikationsmiss mellan skolenheten och förvaltningen. Rektorn uppger att de extra turerna bokats till tisdagar och onsdagar i stället för måndagar och tisdagar.

Rektorn uppger att skolenheten därför kommer att flytta måndagarnas extra studietid till onsdagar i stället så fort det går att ändra lärarnas scheman och arbetstider.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör. (10 kap. 5 a § skollagen)

Av förarbetena till skollagen avseende extra studietid framgår bland annat följande. Det bör inte göras någon begränsning av vilka elever i de aktuella årskurserna som ska erbjudas extra studietid. Studietiden kan gynna alla elever, oavsett kunskapsnivå, genom att utifrån sina egna förutsättningar utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Studietiden kan därmed bidra till att skapa en mer jämlik skola. Kommuner är enligt skollagen under vissa förutsättningar skyldiga att erbjuda elever kostnadsfri skolskjuts. Detta bör gälla även för elever som deltar i extra studietid. Regeringen är mån om att elever inte ska behöva avstå från att delta i extra studietid för att de har lång resväg till skolan. Vid planering av studietiden behöver hänsyn därför tas till att elever som deltar kan ha behov av skolskjuts. (prop. 2021/22:111 s. 19–20)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Parkskolans arbete med extra studietid. Utredningen visar visserligen att skolenheten erbjuder alla klasser två timmar extra studietid på schemat varje vecka. Dock framgår det av utredningen att alla elever inte har möjlighet att delta under delar av den extra studietiden.

Av utredningen framgår att eleverna i årskurs 8 och 9 som läser modersmål på arabiska har obligatorisk undervisning som sammanfaller med tiden för extra studietid på måndagar. Som kompensation för detta har eleverna i årskurs 8, men inte i årskurs 9, en lektion under den ordinarie skoldagen som benämns "Studietid" och omfattar 50 minuter per klass och vecka. Utredningen visar att denna tid inte är frivillig för eleverna.

Vidare framgår av utredningen att elever som har skolskjuts inte har en reell möjlighet att delta på den extra studietiden på måndagar på grund av att det saknas skolskjuts i anslutning till den extra studietiden. Även om rektorn har för avsikt att byta dag för den extra studietiden är det i nuläget en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Mönsterås kommuns verksamhet vid Parkskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra studietid. Det finns därför skäl att förelägga Mönsterås kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Alexander Aleryd

Beslutsfattare
Signerat av: Alexander Aleryd

X Erik Jarl

Föredragande
Signerat av: Erik Jarl